

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. Bratislava
 Detašované pracovisko bl. Sary Salkaháziovej Rožňava

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Názov predmetu:	PENITENCIÁRNA A POSTPENITENCIÁRNA SOCIÁLNA PRÁCA		
Vyučujúci:	doc. ThLic. Mgr. Peter Laca, PhD.		
Podmieňujúce predmety:	Bez podmienenia	Forma štúdia:	externá-bakalárske
Študijný program:	Sociálna práca	Obdobie štúdia:	1. ročník /ZS
Kategória predmetu:	Povinný	Rozsah výučby:	1/1 hod.
Forma výučby:	prednáška/cvičenia	Počet kreditov:	4 kredity
Forma ukončenia:	<u>skúška</u> /klasifikovaný zápočet		

Dátum prednášky / cvičenia:	Obsah prednášky / cvičenia
Prednáška – 25.11.2023	Penitenciárna a postpenitenciárna starostlivosť - úvod do predmetu, vymedzenie pojmov penitenciárna a postpenitenciárna starostlivosť, charakteristiky realizovanej penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti, charakteristika a rozlíšenie kriminality, základné telesné typy kriminálnych osôb.
	Odsúdené osoby a ich práva - páchatel' a trestný čin, rozdiel medzi trestným činom a prečinom, základné typy páchatel'ov trestných činov, reakcie na väzbu (agresia, únik, vznik reaktívnych psychických porúch neurotického charakteru), účel trestu odňatia slobody, trest odňatia slobody a jeho funkcie, ochrana práv odsúdených, základné sociálne práva.
	Slovenské väzenstvo - vonkajšia a vnútorná diferenciacia výkonu trestu odňatia slobody, výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody a oboznámia sa so zákonom stanovenými metódami sociálnej práce v penitenciárnej praxi a ďalšími špeciálnymi technikami, ktoré sa v nej uplatňujú. Výkon trestu odňatia slobody v 18 zariadeniach - <i>ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnica pre obvinených a odsúdených.</i>
	Právne predpisy - právna úprava podmienok výkonu trestu odňatia slobody - primárne dokumenty: Zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov; Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, ktorého základom je Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z.. Ďalšie základné právne predpisy priamo dotýkajúce sa výkonu trestu odňatia slobody: Ústava Slovenskej republiky - ústavný zákon NR SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov; Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov; Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.
	Personál v zariadeniach na výkon trestu odňatia slobody - výkon trestu odňatia slobody zabezpečovaný Zborom väzenskej a justičnej stráže - ozbrojený bezpečnostný zbor - pozícia, určenie, pôsobnosť, právomoci a povinnosti jeho príslušníkov - upravené zákonom č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže., ďalší personál: <i>sociálny pracovník, psychológ, lekár, pedagóg, kňaz.</i> Pomoc personálu odsúdeným na adaptáciu vo väzenskom prostredí.
	Sociálna práca v penitenciárnej starostlivosti - s odsúdenými - sociálna práca v trestnom práve, práca s páchatel'mi trestných činov v dobe od obvinenia až po ukončenie výkonu trestu. Metódy sociálnej práce v penitenciárnej praxi a ďalšie špeciálne techniky, ktoré sa v nej uplatňujú. <i>Sociálna práca</i> vo výkone trestu v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody. Sociálna práca s odsúdenými realizovaná v zmysle Rozkazu generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 66/2015 o sociálnej práci v Zbore väzenskej a justičnej stráže.
	Sociálna práca v postpenitenciárnej starostlivosti - s prepustenými - spôsob výkonu postpenitenciárnej sociálnej práce prostredníctvom mediácie a probácie, orgánmi štátnej a verejnej správy i mimovládnych organizácií. Metódy a formy sociálnej práce v práci s prepustenými na úrovni resocializácie, rehabilitácie

	a integrácie.
	Sociálny pracovník - postavenie sociálneho pracovníka pri práci s odsúdenými a prepustenými, jeho úlohy a kompetencie. Základné stratégie v práci sociálneho pracovníka s odsúdenými. Pomoc sociálneho pracovníka klientovi pri začlenení do spoločnosti po jeho prepustení z VTOS. Resocializačný príspevok a ubytovanie klientov po prepustení z výkonu väzby.
	Záverečný test/ústna skúška. Ukončenie predmetu.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. Na absolvovanie predmetu je potrebná minimálne 50 % aktívna účasť na prednáškach. Neúčasť na prednáškach musí byť riadne ospravedlnená u vyučujúceho, ktorý určí náhradu v zodpovedajúcej forme - vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému.
2. Vypracovanie zadaných úloh určených počas prednášky.
3. Záverečný test / ústna skúška.
4. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorého vedomosti budú hodnotené na 60 % alebo menej. Na hodnotenie **A** je potrebné dosiahnuť **91% – 100%** celkového hodnotenia; **B: 81% – 90%**; **C: 73% – 80%**; **D: 66% – 72%**; **E: 61% – 65%** celkového hodnotenia.

Hodnotenie – ukončenie predmetu: Test/ústna skúška

Test pozostáva z 10-tich otázok , v testoch je buď 10 otvorených alebo 10 zatvorených otázok. Každá správne a vyčerpávajúco zodpovedaná otázka má hodnotu **1 bodu**. Spolu je možné získať **10 bodov**. Pri otvorených otázkach, kde nie je presne, vyčerpávajúco a jasne zodpovedaná otázka - je hodnota bodu adekvátne percentuálne krátená - teda znížená.

Odporúčaná literatúra:

LACA, P. 2014. *Sociálny pracovník ako súčasť pomoci osobám v penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti*. In: *Sociálna pedagogika v penitenciárni praxi*. Brno : Institut mezioborových štúdií Brno, 2014. ISBN 978-80-88010-00-5.

VANKOVÁ, K. 2019. *Postpenitenciárna starostlivosť v kontexte sociálnej práce a sociálnych služieb*. Nitra : FSVaZ, 2019. ISBN 978-80-558- 1453-7.

KLESKEŇ, L. 2016. *Sociálna práca s obvinenými, odsúdenými a prepustenými*. Ružomberok, IRIS Bratislava 2016. ISBN 9788089726561.

ÚSTAVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY – ústavný zákon NR SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov.

ZÁKON č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení zák. č. 93/2008 Z. z.,

ZÁKON č. 221/2006 Z. z. o o výkone väzby v znení zákona č.127/2008 Z. z.

ZÁKON č.550/2003 Z. z. o probačnej a mediálnej službe.

ZÁKON č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

ZÁKON č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

ZÁKON č. 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

VYHLÁŠKA MINISTERSTVA SPRAVODLIVOSTI SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody.

VYHLÁŠKA MINISTERSTVA SPRAVODLIVOSTI SR č. 437/2006 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby v znení Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č.361/2008 Z. z.

ZBIERKA ROZKAZOV generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže (RGR č. 60/2010) o sociálnej práci v Zbore väzenskej a justičnej stráže – ZÁSADY sociálnej práce s obvinenými a odsúdenými.

Posledná úprava: 29.09.2023